

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СТАЖЕРСЬКА ПРАКТИКА

СИЛАБУС
нормативної навчальної дисципліни

підготовки бакалавра
спеціальності 231 Соціальна робота
освітньо-професійної програми Соціальна педагогіка, соціально-
виховна робота

Силабус навчальної дисципліни «Стажерська практика» підготовки бакалавра, галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, за освітньо-професійною програмою Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота.

Розробник: О. В. Бєлкіна-Ковальчук, доцент, канд. пед. наук, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

доц. (Чернета С.Ю.)

.

© Бєлкіна-Ковальчук О.В., 2022 р.

1. ІНФОРМАЦІЙНИ ОПИС ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Денна форма навчання	23 Соціальна робота, 231 Соціальна робота, Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота бакалавр	Нормативна
		Рік навчання 4
Семестр 8		
Самостійна робота 112 год.		
Консультації 8 год.		
Форма контролю: залік		
Кількість годин/кредитів 120 / 4		

2.. Інформація про викладача

Викладач: Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна,
Науковий ступінь кандидат педагогічних наук,
Вчене звання доцент
Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи
Контактна інформація
Телефон: +380502789814,
Електронна пошта: belkina-kovalchuk.olena@vnu.edu.ua
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

2. Опис практики

1. Анотація практики. Становлення в Україні соціальних професій, створення розгалуженої системи соціальної роботи на різних рівнях розвитку суспільства, удосконалення роботи закладів і установ, що здійснюють різнобічну допомогу соціально вразливим верствам населення, розвиток спеціалізованої допомоги окремим цільовим групам і категоріям населення зумовлюють необхідність розширення підготовки спеціалістів, до яких висуваються професійні вимоги, що засновані на певному рівні кваліфікації і морально-духовних якостях, таких, як милосердя, співчуття, емпатія, почуття громадянської, соціальної і особистісної відповідальності, вміння працювати з людьми. Зміни у практиці соціальної роботи, її комплексний, міждисциплінарний характер зумовлюють важливість практичної підготовки для студентів вищих навчальних закладів. Стажерська практика є заключним етапом безперервної професійно-практичної підготовки студентів спеціальності 231 Соціальна робота до майбутньої професійної діяльності.

3. **Пререквізити:** “Основи соціальної роботи”, “Соціальна педагогіка”, “правове забезпечення соціальної роботи”, “Документування в соціальній роботі”, “Теорія та технології соціальної роботи”, “Теорія та методи соціальної профілактики”.

4. **Метою** стажерської практики є формування у майбутніх фахівців

практичних професійних умінь і навичок, необхідних для успішної діяльності у сфері соціальної роботи.

Відповідно до освітньо-професійної програми “Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота” у ході вивчення навчальної дисципліни “Стажерська практика” у студентів необхідно сформулювати **загальні і фахові (спеціальні) компетентності**, а саме:

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ФК 4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

ФК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

ФК 8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об’єктами в польових і лабораторних умовах.

ФК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ФК 21. Здатність забезпечувати інклюзивні процеси, виявляти особливості та шляхи покращення життєдіяльності дітей та молоді з особливостями психофізичного розвитку й інвалідністю у соціальному середовищі.

ФК 22. Здатність вибору і реалізації технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю, з різними категоріями суб’єктів соціальної роботи в закладах освіти, позанавчальних закладах та закладах соціального спрямування.

ФК 23. Здатність організовувати та проводити соціально-педагогічний тренінг з різними категоріями клієнтів.

ФК 24. Здатність організовувати і координувати волонтерську діяльність.

ФК 25. Здатність здійснювати соціально-педагогічну підтримку сімей та дітей з урахуванням ключової ознаки вразливості, організовувати та проводити заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРЗ1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.

ПРЗ2. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.

ПРУ2. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

ПРУ3. Використовувати методи соціальної діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.

ПРУ4. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах

ПРУ6. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

ПРУ 9. Забезпечувати інклюзивні процеси, виявляти особливості та шляхи покращення життєдіяльності дітей та молоді з інвалідністю у соціальному середовищі.

ПРУ10. Організовувати та проводити соціально-педагогічний тренінг з різними категоріями клієнтів.

ПРК1. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань.

ПРАіВ 7. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.

ПРАіВ8. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.

ПРАіВ9. Здійснювати вибір і реалізацію технологій соціально-педагогічної роботи з різними категоріями суб'єктів соціальної роботи в закладах освіти.

ПРАіВ 10. Здійснювати волонтерську діяльність.

5. Організація практики

Важливою умовою, яка забезпечує ефективне використання обмеженого навчального часу, що відводиться на практику, є підготовка студента до цього виду діяльності.

Студент-практикант повинен:

– до початку практики отримати від керівника практики фахової кафедри інформацію щодо порядку оформлення необхідних документів;

- взяти участь у настановній та підсумковій конференціях по практиці;
- своєчасно прибути на базу практики;
- своєчасно виконувати всі види робіт, передбачених програмою практики і відповідними інструкціями, старанно готуватись до кожного виду діяльності ;
- бути зразком відповідальності, організованості, дисциплінованості, ввічливості, працьовитості;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку установи, закладу, де проходить практику;
- за необхідності і вимог закладу-бази практики пройти медогляд;
- проявляти свою професійну компетентність;
- вести щоденник практики;
- у щоденнику відображається зміст проведеної студентом роботи, записуються спостереження, роздуми, зауваження керівників практики та власні пропозиції й рекомендації щодо оптимізації та проведення практики;
- організовувати свою роботу відповідно до вимог, правил внутрішнього розпорядку закладу, в якій він проходить практику, розпоряджень адміністрації керівників практики;
- після закінчення практики студент протягом трьох днів завершує підготовку необхідних методичних матеріалів та документації.

Керівник практики від закладу вищої освіти:

- забезпечує проведення настановної та звітної конференцій практики;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечує високу якість її проходження згідно з програмою;
- контролює забезпечення нормальних умов праці студентів;
- оцінює результати виконання програми практики;
- бере участь у вирішенні конфліктних ситуацій, у разі їх виникнення;
- організовує проведення інструктажів з практики.

Програма проходження практики передбачає наступні етапи:

Етапи	Зміст, основні завдання, тривалість
1. Підготовчий	Участь в організаційно-методичній настановній конференції з педагогічної практики; знайомство з програмою практики і вимогами до оформлення її результатів. Складання індивідуального плану на період практики. Консультації з керівником щодо проведення та організації досліджень.
2. Ознайомлювальний	Знайомство з умовами проходження практики. Ознайомлення з завданнями, програмою, звітною документацією з практики, з розподілом за її об'єктами.
3. Основний	Складання індивідуального плану роботи,

	практична діяльність відповідно до плану, попередня розробка організаційних форм роботи, консультації з методистом та викладачами - керівниками практики. Виконання основних завдань практики, аналіз та обговорення отриманих результатів.
4. Підсумковий	Оформлення звіту з практики, отримання письмової характеристики з місця проходження практики, в яку вноситься оцінка роботи практиканта. Всі звітні матеріали здаються для здійснення контролю керівнику практики.

Після закінчення терміну практики студенти звітуються про виконання завдання практики.

Форми звітності студента за практику:

- *щоденник практики*, в якому подається індивідуальний план роботи, щоденні спостереження, результати. У щоденнику відображається робота практики на по дням.
- *характеристика*, яку складає керівник практики від закладу, з його підписом та печаткою закладу;
- *творчий звіт* за результатами проходження практики;
- *пакет матеріалів*, відповідно до завдань практики;
- *фотоматеріали*, що демонструють проведення різних форм роботи.

6.ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Зміст роботи, що оцінюється	Кількість балів
Ведення щоденника практики	20 балів
Оцінка керівника від бази практики	20 балів
Представлення матеріалів роботи у друкованому вигляді	20 балів
Представлення матеріалів роботи в електронному вигляді	20 балів
Написання і захист звіту з практики	20 балів
Сума	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	

9. Рекомендована література*Основна*

1. Вайнола Р. Х. Особистісний розвиток майбутнього соціального педагога в процесі професійної підготовки : монографія / за ред. С. О. Сисоєвою ; М-во науки і освіти України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. К. : Вид-во ХНРБЦ, 2008. 460 с
2. Інтегрований курс соціально-педагогічної теорії і практики / навч. посіб. / Південноукр. держ. пед. ун-т (Одеса) / Біла О. О., Богданова І. М., Курлянд З. Н. та ін. / За ред. І. М. Богданової. Одеса: Пальміра, 2005. 538 с.
3. Організація соціально-педагогічної та психологічної практики студентів ВНЗ (спеціальності «Соціальна педагогіка») : навч.-метод. посіб. / М. О. Докторович та ін. ; за ред. Я. І. Журецького. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. К. : Ленвіт, 2013. 311 с.
4. Пожидаєва О. В. Особливості практичної підготовки майбутніх соціальних педагогів у вищих навчальних закладах України. *Науковий часопис. Сер. Соціальна робота. Соціальна педагогіка*. 2010. № 11. С. 92–101
5. Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки : затвердженого 11.09. 2020 р. URL : https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-02/Polozhennia_pro_provedennia_praktyky_studentiv.pdf

Інформаційні ресурси

1. Методи навчання та їх класифікація. Сайт «Osvita.Ua» URL : <http://osvita.ua/school/theory/780/>
2. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. URL : http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc
3. Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах. URL : <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnistu-vishchikh-navchalnikh-zakladakh/4688>
4. Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі. URL : <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1488/1/Особливості,%20проблеми%20та%20шляхи%20активізації%20самостійної%20роботи%20студентів.pdf>